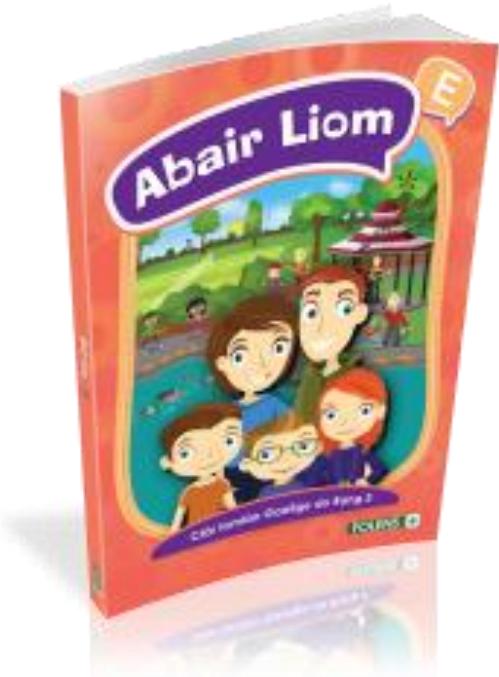

Leathanach 122- 129

An ghaoth ag séideadh – the wind is blowing

Ag eitilt eitleoige – flying a kite

Scamaill dhubha- black clouds

Fluich go craiceann- drowned to the skin

Ag stealladh báistí- pouring rain

Lochán uisce- puddle

Buataisí- boots/ wellies

Scáth báistí- umbrella

Ag bailiú cnónna – collecting/ gathering nuts

Dilleoga ag titim – leaves falling

Lámhainní- gloves

Préachta leis an bhfuacht- frozen with the cold

Leac oighir – ice

Ag cur sneachta – snowing

Ag caitheamh liathróidí sneachta- throwing snowballs

Dóite ag an ngrian- sun burned

Tonnta móra- big waves

An ghrian ag spalpadh anuas – sun is beating down
on us

Ar an trá- on the beach

Ag ól líomanaide – drinking lemonade

Ag ithe ceapaire- eating sandwiches

It was a cold day but the sun was shining.
Lá fuar a bhí ann, ach bhí an ghrian ag taitneamh.
the family went to the park
Chuaigh an teaghlaach go dtí an pháirc. Bhí hata
had a hat + scarf on agus scaif ar gach duine. Thosaigh na páistí ag
children started playing agus suigradh agus shiúil Mamaí agus Daidí timpeall. Tar
Mom + Dad walked around a while éis tamail, bhí gach duine te. Bhain siad na hataí
+ scarf agus na scaifeanna díobh.

Suddenly they saw black clouds in the sky.
Go tobann, chonaic siad scamall dhubha sa spéir.
Put your hats on again ‘Ó!’ arsa Mamaí ‘Cuirigí oraibh na hataí arís. Tá an
is coming bháisteach ag teacht.’

then the wind started blowing strong
Ansin, thosaigh an ghaoth ag séideadh go láidir
it started lashing rain agus thosaigh sé ag stealladh báistí. ‘Sin an aimsir
weather in Ireland in Éirinn,’ arsa Daidí, ‘Ceithre shéasúr in aon lá
four seasons in one day amháin! Every one ran to the car quickly’ Rith gach duine go dtí an carr go tapa.

What type of weather was there at the start?

1. Cén sórt aimsire a bhí ann ar dtús?

Bhí _____

- Where did the family go?
2. Cá ndeachaigh an teaghlaich?

Ch _____

- What are the clothes they had on? They were going to the park.
3. Cad iad na héadaí a bhí orthu ag dul go dtí an pháirc?

Bhí _____

- Why did they take off their hat and scarf?
4. Cén fáth gur bhain siad na hataí agus scaifeanna díobh?

- What did they do when it started raining/lashing rain?
5. Cad a rinne siad nuair a thosaigh sé ag stealladh báistí?

- How did mom know it was going to rain?
6. Cá bhfios do Mhamaí go raibh an bháisteach ag teacht?

Cén sórt aimsire is fearr leatsa? Cad iad na rudai is maith leat a dhéanamh san aimsir sin?

B. CUMHA.

Síofra: Tá an aimsir go dona inniu.
the weather awful today

Magda: Tá sé ag stealladh báistí agus tá sé an-fhuar.
lashing rain v. cold

Liam: Tá an ghaoth ag séideadh go láidir freisin.
wind blowing strongly as well

Seán: Is fearr liomsa an samhradh. Bíonn an aimsir níos
I prefer summer the weather
fearr sa samhradh.
is better in summer

Liam: Tá an ceart agat. Is breá liom aimsir the,
You are right I love warm weather
ghrianmhar.
sunny

Seán: Is féidir peil a imirt sa ghairdín.
I can play football in the garden

Magda: Is fearr liomsa an sneachta!
You can make a snowman

Síofra: Is féidir fear sneachta a thógáil.
certain + when it is snowing we don't

Magda: Cinnte. Agus nuair a bhíonn sé ag cur sneachta,
have school
ní bhíonn aon scoil againn!

C. Cén sórt aimsire é?

te
hat

fuar
cold

grianmhar
sunny

scamallach
cloudy

fliuch
rainy

gaofar
windy

What sort of weather have we today?

1. Cén sórt lae atá ann inniu?

Lá _____ atá ann.

2. Cén sórt aimsire a bhí ann inné?

Bhí sé _____ inné.

3. Cén sórt aimsire is maith leat féin?

Is maith liom aimsir _____.

4. Cén sórt aimsire nach maith leat?

Ní maith liom aimsir _____.

5. Is féidir dul go dtí an trá nuair a bhíonn sé _____.

6. Is féidir eitleog a eitilt nuair a bhíonn sé _____.

Is breá liom aimsir

mar is féidir

E. Gramadach: An-

an-
+
h

cold
Tá sé
fuar.

very cold
Tá sé
an-fhuar.

wet
fliuch

good
maith

small
beag

big
mó�

grianmhar

It was very — yesterday

1. Tá sé an-_____ inniu.

I saw a movie yesterday. It was very —

2. Chonaic mé scannán inné. Bhí sé an-_____.

tafut was scared when he saw a — dog

3. Bhí eagla ar Thafaí nuair a chonaic sé madra an-_____.

It started raining. Dad was very —.

4. Thosaigh sé ag cur báistí. Bhí Daidí an-_____.

Oisín saw a very — mouse in the house.

5. Chonaic Oisín luch an-_____ sa teach.

F. Briathra: Aimsir Chaite – briathra neamhrialta.

Beir take

Rug mé | took
Rug tú
Rug sé
Rug sí

Clois hear

Chuala mé | heard
Chuala tú
Chuala sé
Chuala sí

Ith eat

D'ith mé | ate
D'ith tú
D'ith sé
D'ith sí

Tabhair give

Thug mé | gave
Thug tú
Thug sé
Thug sí

Tar come

Tháinig mé | came
Tháinig tú
Tháinig sé
Tháinig sí

1. D'ól mé liomanáid agus _____ mé ceapairí. (ith)

2. _____ sé an ghaoth ag séideadh go láidir. (clois)

3. Lá fuar a bhí ann. _____ Mamaí hataí do na páistí. (tabhair)

4. _____ na páistí isteach sa chistin. (tar)

5. Chuaigh Síofra go dtí an bhialann agus _____ sí piotsa. (ith)

6. _____ sé ar an scáth báistí nuair a thosaigh sé ag cur báistí. (beir)

Seo roinnt briathra eile a leanas. Tá sé ar an scáth báistí nuair a thosaigh sé ag cur báistí.

Se ur an scáth báistí nuair a thosaigh sé ag cur báistí. (beir)

Scríobh cúig abairt ag baint úsáid as na briathra thuas.

Did you take
Ar rug?
Rug /
Níor rug.

Did you hear?
Ar chuala?
Chuala /
Níor chuala.

Did you eat
Ar ith?
D'ith /
Níor ith.

Did you give
Ar thug?
Thug /
Níor thug.

Did you come
Ar tháinig?
Tháinig /
Níor tháinig.

1. **Ar chuala** tú cad a tharla
happened at the match yesterday
ag an gcluiche inné?

Níor chuala.

2. Ar ith tú na glasrai?

3. Ar thug tú an t-úll do Magda?

4. Ar rug sé ar an liathróid?

5. Did the children
come to school.
na páistí
ar scoil?

Níor tháinig siad mar bhí
leac oighir ar an talamh.

Seo sort aimsire atá ann inniu?

G. Éist, tarraing agus scríobh.

fliuch

te

fuar

gaofar

1. Tá sé gaofar inniu.

2. Tá sé fuar inniu.

3. Tá sé fliuch inniu.

4. Tá sé te inniu.

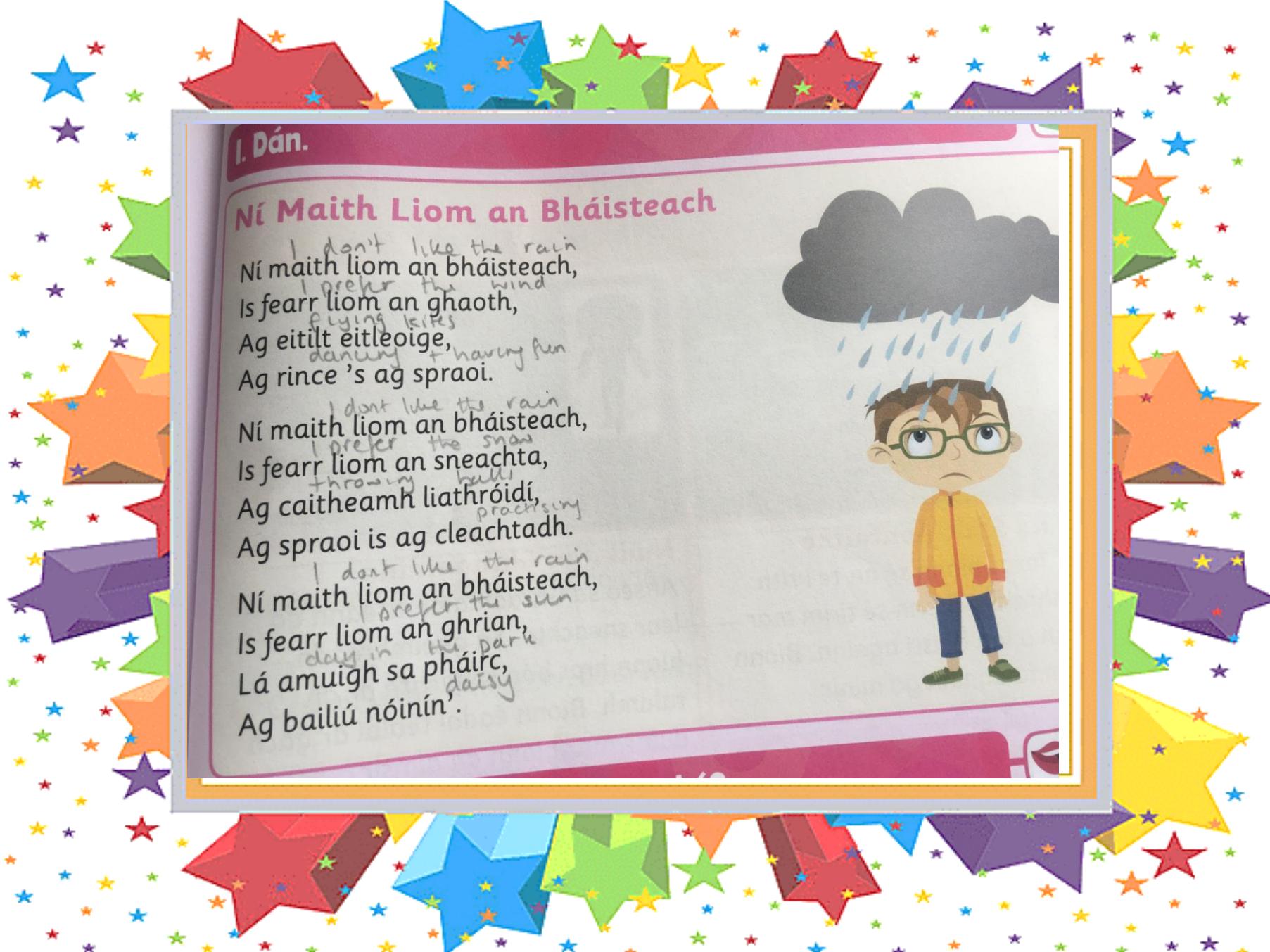
I. Dán.

Ní Maith Liom an Bháisteach

I don't like the rain
Ní maith liom an bháisteach,
I prefer the wind
Is fearr liom an ghaoth,
Ag eitilt eitleoige,
^{flying kites}
Ag rince's ag spraoi.
^{dancing + having fun}

I don't like the rain
Ní maith liom an bháisteach,
I prefer the snow
Is fearr liom an sneachta,
^{throwing balls}
Ag caitheamh liathróidí,
^{practising}
Ag spraoi is ag cleachtadh.

I don't like the rain
Ní maith liom an bháisteach,
I prefer the sun
Is fearr liom an ghrian,
^{day in the park}
Lá amuigh sa pháirc,
^{daisy}
Ag bailiú nónin'.

what type of weather was there at the start

1. Cén sórt aimsire a bhí ann ar dtús?

Bhí an lá fuar a dhíbhe an ghrian ag taitneamh
Where did the family go

2. Cá ndeachaigh an teaghlach?

Chuaigh an teaghlach go dtí an pháirc
What are the clothes they had or They're going to the park

3. Cad iad na héadaí a bhí orthu ag dul go dtí an pháirc?

Bhí hata agus scairf ar gach duine
Why did they take off their hat and scarf

4. Cén fáth gur bhain siad na hataí agus scaifeanna díobh?

Bhí gach duine le
What did they do when it started raining/lashing rain

5. Cad a rinne siad nuair a thosaigh sé ag stealladh báistí?

Rith gach duine go dtí an carr go tapa
How did mom know it was going to rain?

6. Cá bhfios do Mhamaí go raibh an bháisteach ag teacht?

Chonaic sí scamaill áhubha sa spéir

Cén sórt aimsire is fearr leatса? Cad iad na rudai is
maith leat a dhéanamh san aimsir sin?

Cén sórt aimsire atá ann inniu?

write in the correct order

D. Scríobh an abairt mar is ceart.

1. (agus fliuch inniu Tá fuar sé)

Tá sé fuar agus fliuch inniu.

2. (an ghrian Tá sa ag spalpadh anuas spéir)

Tá an ghrian ag spalpadh anuas sa spéir

3. (inné ag séideadh Bhí an ghaoth go láidir)

Bhc an ghaoth ag séideadh go láidir inné.

4. (Bhain mé mar an-te bhí sé díom mo chóta)

Bhain mé mo chóta díom mar bhí sé a1-te.

5. (Is aimsir liom ghrianmhar breá the)

Is breá liom aimsir the ghrianmhar

E. Gramadach: An-.

An aimsir

F. Briathra: Aimsir Chaite - briathra neamhrialta.

Beir take

Rug mé | took
Rug tú
Rug sé
Rug sí

Clois hear

Chuala mé | heard
Chuala tú
Chuala sé
Chuala sí

Ith eat

D'ith mé | ate
D'ith tú
D'ith sé
D'ith sí

Tabhair give

Thug mé | gave
Thug tú
Thug sé
Thug sí

Tar come

Tháinig mé | came
Tháinig tú
Tháinig sé
Tháinig sí

1. I drank lemonade and _____ d'ith _____ mé ceapairí. (ith)

2. Chuala _____ sé an ghaoth ag séideadh go láidir. (clois)

3. Lá fuar a bhí ann. _____ thug _____ Mamáí hataí do na páistí. (tabhair)

4. Tháinig _____ na páistí isteach sa chistin. (tar)

5. Chuaigh Síofra go dtí an bhialann agus _____ sí piotsa. (ith)

6. Rug _____ sé ar an scáth báistí nuair a thosaigh sé ag cur báistí. (beir)

Scriobh cúig abairt ag baint úsáid as na briathra thusa.

Buaistí nuair a thosaigh sé ag cur báistí. (beir)

Scriobh cùig abairt ag baint úsáid as na briathra thusa.

Did you take
Ar rug?
Rug /
Níor rug.

Did you hear?
Ar chuala?
Chuala /
Níor chuala.

Did you eat
Ar ith?
D'ith /
Níor ith.

Did you give
Ar thug?
Thug /
Níor thug.

Did you come
Ar tháinig?
Tháinig /
Níor tháinig.

Did you hear what
happened at the match yesterday
ag an gcluiche inné?

Níor chuala.

Did you eat veg
2. Ar ith tú na glasrai?

D'ith mé

Did you give an apple to Magda
3. Ar thug tú an t-úll do Magda?

Thug mé

Did he take the ball?
4. Ar rug sé ar an liathróid?

Níor Rug

Did the children
5. Ar tháinig na páistí
come to school.
ar scoil?

Níor tháinig siad mar bhí
leac oighir ar an talamh.

127

H. Nathair na bhfocal. Word snake.

Bhí an aimsir an-fhlucht.

1. Bhí an aimsir an-fhlucht.

Bhí a páistí préachta leis an bhfuacht

2. Bhí na páistí préachta leis an bhfuacht.

Thosaigh an grian ag spaladh anuas

3. Thosaigh an grian ag spaladh anuas.

frozen
with the cold
shining
down

Scríobh nathair na bhfocal de do chuid féin agus tabhair do do chara é.

1. Na litreacha 'eo'. Cén focal é?

fuinneeo g

leo n

f eo il

ceol

seomra codlata

duile og

s eo l

spid eo g

Scríobh cúig abairt ag baint úsáid as na focal thuas.

129